

PLAN ŚCIEŻKI EDUKACYJNEJ
„Kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej”
realizowanej w klasie pierwszej gimnazjum specjalnego

Liczba godzin	Tematyka zajęć	Wiadomości i umiejętności ucznia na poziomie		Przewidywane osiągnięcia
		podstawowym	ponadpodstawowym	
1.	1. Skąd pochodzi nazwa kontynentu, na którym mieszkasz?	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - wskazuje na związek mitu o Zeusie i Europie a nazwą kontynentu; - opowiada treść mitu;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - czyta ze zrozumieniem treść mitu o Zeusie i Europie;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - układa we właściwej kolejności fragmenty rozsypanki (mitu);</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - układa plan wydarzeń na podstawie właściwie ułożonego z rozsypanki tekstu mitu; stosuje równoważniki zdań</p>	Umiejętność porządkowania treści mitu, redagowanie planu wydarzeń w formie równoważników zdań, rekonstrukcja fabuły utworu.
1.	2. Europa – wczoraj, dziś i jutro (o czasach).	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - czyta ze zrozumieniem treść wiersza Jarosław Iwaszkiewicza „Europa”; - podaje przykłady charakteryzujące współczesną cywilizację;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - przedstawia treść wiersza ze zwróceniem uwagi na obrazy i ich czasowość; - wykonuje ilustrację do utworu;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - dokonuje zmiany form czasowników, wpływając przez to na odczytanie treści wiersza; - określa temat, nadawcę i adresata utworu;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - wskazuje nawiązania utworu do tradycji śródziemnomorskiej; - na podstawie analizy utworu projektuje krajobraz przyszłości;</p>	Powiązanie wiedzy o przeszłości i teraźniejszości z przyszłością. Przekład intersemiotyczny.

1.	3. Palcem po mapie – ortograficzna podróż przez Europę.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia pisownię nazw geograficznych; - wyszukuje pełne nazwy geograficzne na mapie; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisuje przykładowe nazwy geograficzne; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie uzupełnia regułę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw geograficznych; - właściwie rozróżnia pojęcia geograficzne; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie zapisuje trudniejsze nazwy geograficzne; - wskazuje na mapie Europy miejsca, których nazwy dotyczą, podaje nazwy państw; 	Wiązanie wiedzy ortograficznej z geograficzną, poprawne stosowanie wielkiej litery w nazwach, umiejętność uzasadnienia pisowni wyrazów.
1.	4. „Who is who” – czyli co młody fizyk wiedzieć powinien? Encyklopedia, fotografie: I. Newtona i M. Faradaya.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwiska znanych fizyków oraz podstawowe informacje o ich życiu i działalności; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znajduje w encyklopedii życiorysy: Newtona i Faradaya; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wpływ działalności fizyków na dzieje Europy; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje orzeczenia w zdaniach, określa wpływ budowy zdań na życiorys; 	Wpływ działalności fizyków na tradycje naukowe Europy i Polski.
1.	5. Spacerkiem po Atenach. Encyklopedia, foldery turystyczne, informatory o Grecji, mapa Aten. Lekcja metodą projektów.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje źródła, z których należy korzystać przy opracowywaniu wycieczki do Aten; - współpracuje z grupą, przyjmując i wywiązując się z podjętego zadania; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje w źródłach informacji o Atenach; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowuje tekst do folderu turystycznego, zwracając uwagę na pisownię nazw geograficznych i własnych; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia wyniki pracy grupy, argumentuje, reklamuje, zachęca; - wskazuje na wzajemne relacje wiedzy z różnych przedmiotów; 	Opracowanie folderu turystycznego na temat Aten, łączenie zagadnień językowych z wiadomościami z geografii, historii i plastyki.

1.	6. Przygotowujemy się do uczt greckiej. Informator o kuchni greckiej, spis przykładowych potraw, surowców.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy związki wyrazowe pomocne przy układaniu przepisów; - wymienia trzy potrawy i surowce charakterystyczne dla Grecji; - aktywnie uczestniczy w pracach grupy; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proponuje spis potraw, jakie należy przygotować do menu uczt; - wymienia więcej niż trzy potrawy greckie; - wyjaśnia znaczenie wyrazu „menu”; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje utworzone związki przy redagowaniu przepisu; - redaguje przepis na potrawę grecką; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje zaproszenie na ucztę grecką; - układa menu z przygotowanych potraw, uzasadnia wybór; 	Ustalenie spisu potraw, redagowanie przykładowej potrawy greckiej, umiejętność ustalenia menu, zredagowanie zaproszenia na ucztę grecką.
1.	7. Kalos kagatos, czyli piękny i dobry. Informacje uczniów na temat ulubionych sportowców, ilustracje sportowców.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyjaśnić sformułowanie „kalos kagathos”; - przygotowuje informacje na temat ulubionego sportowca; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje źródło powiedzenia; - wyjaśnia ideał człowieka, podaje jego zalety; - przedstawia sylwetkę idola sportu; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - układa dekalog współczesnego sportowca; - uzasadnia obecność we współczesnym świecie ideału kalos kagatos; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reklamuje sylwetkę swojego idola, akcentując zasady greckiego ideału; 	Poszukiwanie różnych źródeł prasowych, dekalog współczesnego sportowca, redagowanie reklamy.
1.	8. Rozmawiamy z bogami na greckim Olimpie.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje wybranego boga greckiego; - uzasadnia, dlaczego wybiera określonego boga za rozmówcę; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje pytania do wywiadu; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza i zapisuje tekst wywiadu; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wciela się w postać mitologicznego boga, zna jego życie, charakter, zwyczaje; 	Wejście w rolę wybranej postaci mitologicznej, zredagowanie pytań, wywiad.

1.	9. Olimpijczyk. Karty do gry w Piotrusia z zapisanymi pytaniami i odpowiedziami.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - zna datę pierwszych igrzysk, wymienia dyscypliny oraz zasady rywalizacji; Ocena dostateczna UCZEŃ: - wymienia dyscypliny wchodzące w skład pięcioboju; - wyjaśnia symbol płonącego znicza;	Ocena dobra UCZEŃ: - dopasowuje większość odpowiedzi do pytań; - potrafi przedstawić historię olimpiad; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - wskazuje w odpowiedziach części zdania: podmiot, orzeczenie, nazywa rodzaje zdań;	Historia olimpiady greckiej, rozpoznawanie części zdań, łączenie wiadomości z historii sportu, historii starożytnej.
1.	10. Przyroda w mitach. Mit o Demeter i Korze. Mały słownik kultury antycznej.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - podaje przykłady powstania wybranych zjawisk przyrody opisanych w micie; Ocena dostateczna UCZEŃ: - opisuje zjawiska przyrody ukazane w utworze;	Ocena dobra UCZEŃ: - wyjaśnia zjawiska przyrody, odwołując się do współczesnej nauki; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - porównuje mit ze współczesną nauką;	Tekst mitu a tekst popularnonaukowy. Wyróżniki stylu popularnonaukowego.
1.	11. Mitologia na co dzień. Kartki z pociętymi związkami frazeologicznymi.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - podaje przykłady frazeologizmów mających źródło w mitologii; Ocena dostateczna UCZEŃ: - wyjaśnia znaczenie wylosowanego frazeologizmu;	Ocena dobra UCZEŃ: - wyjaśnia znaczenie innych frazeologizmów; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - poprawnie uzupełnia tekst frazeologizmami;	Frazeologizmy mające źródło w mitologii greckiej, znaczenie związków, ćwiczenia składniowe z zastosowaniem związków.
1.	12. Biuro podróży – Hellada. Albumy poświęcone Grecji, foldery turystyczne, przykładowe teksty reklamowe.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - podaje przykładowe nazwy geograficzne, miejscowości związanych z Grecją; Ocena dostateczna UCZEŃ: - na podstawie mapy planuje trasę;	Ocena dobra UCZEŃ: - na podstawie informacji redaguje tekst reklamowy; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uzasadnia wybór trasy, reklamuje, zachęca do podróży;	Tekst reklamowy zachęcający do zwiedzania Grecji.

1.	13. Zbieramy wiadomości na temat demokratycznych wyborów. Encyklopedia, mały słownik kultury antycznej – hasła: demokracja, demokracja ateńska.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - wyszukuje w dostępnych źródłach hasła; - wyjaśnia znaczenie słowa „demokracja”; Ocena dostateczna UCZEŃ: - wymienia najważniejsze cechy demokracji;	Ocena dobra UCZEŃ: - określa zalety demokracji, charakteryzuje demokrację ateńską; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - porównuje demokrację ateńską z demokracją współczesną;	„Kwiat zalet” z cechami demokracji, praca z encyklopedią i słownikiem kultury antycznej.
1.	14. Boskie wieści – redagujemy gazetkę szkolną. Egzemplarze gazet.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - wymienia nazwy gatunków dziennikarskich; - wymienia tytuły poznanych mitów greckich, streszcza wybrany utwór; Ocena dostateczna UCZEŃ: - wybiera temat artykułu, tytuł, formę pisarską;	Ocena dobra UCZEŃ: - przygotowuje tekst dziennikarski, uwzględnia wybraną formę; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - dba o stronę językową, graficzną i ortograficzną przygotowywanego tekstu;	Kształcenie sprawności pisania tekstów dziennikarskich: krzyżówki, wywiadu, horoskopu, reportażu, plotki.
1.	15. Na targu w Biskupinie – spotkanie Słowian z kulturą antyczną. Mapa bursztynowego szlaku, przykładowe foldery reklamowe.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - wskazuje miejscowości położone na trasie bursztynowego szlaku, podaje inne istotne informacje związane ze szlakiem; Ocena dostateczna UCZEŃ: - wymienia przedmioty, jakie można wykonać z bursztynu;	Ocena dobra UCZEŃ: - wymienia cechy charakterystyczne reklamy; - tworzy hasła reklamowe do wybranych produktów; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - prezentuje produkt z bursztynu zgodnie z podstawowymi zasadami reklamy;	Zasady obowiązujące w świecie reklamy, odtworzenie realiów historycznych dot. Słowian. Praca z mapą, tekstem reklamowym.

1.	16. Mam skrzydła! Historia maszyn latających Oś czasu, postać Ikar, reprodukcje obrazów, wynalazki Leonardo da Vinci, ilustracje przedstawiające loty balonowe, sterowce, samoloty, śmigłowce, rakiety kosmiczne, encyklopedia techniki.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - wymienia wynalazki związane z maszynami latającymi, postaci literackie i historyczne; Ocena dostateczna UCZEŃ: - zaznacza na osi czasu wydarzenia związane z historią maszyn latających;	Ocena dobra UCZEŃ: - na podstawie osi czasu, obrazów oraz ilustracji omawia historię i rozwój maszyn latających; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - samodzielnie wyszukuje dodatkowe informacje w różnych źródłach: encyklopediach, Internecie;	Związek przyczynowo – skutkowy, wyjaśnienie historii w oparciu o oś czasu, praca samodzielna na podstawie różnych źródeł.
1.	17. „Kroniki” Galla i Kadłubka świadectwem narodzin państwa polskiego. G. Solarska „J. P. dla klasy I Z”, str. 7 – 9, Słownik języka polskiego – hasło „kronika”.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta ze zrozumieniem fragmenty kronik historycznych; - podaje najważniejsze informacje o księgach historycznych, ich autorach i treści; Ocena dostateczna UCZEŃ: - znajduje w słowniku objaśnienie hasła „kronika” i potrafi je wyjaśnić; - tworzy formę nieosobową wskazanych czasowników; - tworzy poprawne zdania pytające;	Ocena dobra UCZEŃ: - wyjaśnia, czym jest kronika i jaką rolę odegrała w historii Polski; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - redaguje notatkę w zeszycie złożoną z odpowiedzi na pytania z zadania 5/ str. 9;	Wartość historyczno – kulturowa najstarszych kronik polskich. Ćwiczenia słownikowe, składniowe. Redagowanie notatki.
1.	18. Jakie znaczenie dla polskiej kultury ma „Historia Polski” Jana Długosza? G. Solarska „J. P. dla klasy I Z”, str. 11 – 13, encyklopedia – Długosz Jan.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - tworzy właściwe wyrażenia przyimkowe; Ocena dostateczna UCZEŃ: - poprawnie łączy rzeczowniki z przymiotnikami i układa z nimi zdania;	Ocena dobra UCZEŃ: - układa i zapisuje w zeszycie treść notatki; - odpowiada na pytanie postawione w temacie; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - porównuje informacje o Długoszu na podstawie tekstu z podręcznika i tekstu hasła encyklopedycznego; - samodzielnie redaguje notatkę w zeszycie;	Określenie związku przyczynowo – skutkowego – ocena wartości historycznej i kulturowej Kroniki Długosza. Praca z encyklopedią. Układanie kilkuzdaniowego tekstu.

1.	<p>19. Najstarsza polska pieśń - „Bogurodzica”.</p> <p>G. Solarzka „J. P. klasa I Z”, str. 14 – 15,</p> <p>muzyczne wykonanie Bogurodzicy, słownik terminów literackich - „pieśń”.</p> <p>P. d. Naucz się na pamięć pierwszej zwrotki „Bogurodzicy”.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje okoliczności powstania utworu; - znajduje wyjaśnienie hasła „pieśń”; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - określa czas i miejsce wykonania „Bogurodzicy”; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny niezrozumienia tekstu; - określa rolę pieśni w życiu człowieka; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń tłumaczy treść początku utworu na język współczesny; - redaguje notatkę w zeszycie; 	<p>Czytanie ze zrozumieniem, praca ze słownikiem, tłumaczenie tekstu, notatka, muzyczne wykonanie pieśni.</p>
2.	<p>20 - 21. Mikołaj Rej - „ojciec literatury polskiej” i jego utwór „Krótka rozprawa między trzema osobami...”.</p> <p>G. Solarzka „J. P. klasa I Z”, str. 16 – 20,</p> <p>encyklopedia – Rej Mikołaj.</p> <p>P. d. Dokonaj opisu Mikołaja Reja.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje ustnego opisu portretu M. Reja; - czyta ze zrozumieniem „Krótką rozprawę...”; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znajduje w encyklopedii informacje o M. Reju; - zna najważniejsze wiadomości o życiu Reja; - tworzy poprawne wyrażenia; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązuje ćwiczenia gramatyczne; - określa temat utworu Reja; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń zaznacza na osi czasu okres życia i twórczości M. Reja; - uzupełnia treść notatki z ćw. 5/ str. 20; 	<p>Praca z encyklopedią, oś czasu, ćwiczenia gramatyczne – składniowe, opis portretu, czytanie ze zrozumieniem, notatka.</p>
1.	<p>22. „Biblia” i jej oddziaływanie. I. Krystowski „J.P. klasa III Z”, str. 239 – 240,</p> <p>Egzemplarz Biblii Tysiąclecia, słownik wyrazów obcych – testament.</p> <p>P. d. Wypisz po 10 tytułów ksiąg Starego i Nowego Testamentu.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń wyjaśnia, czym jest „Biblia”; - zna układ „Biblii”; - potrafi wymienić wyznawców wierzących w treść „Biblii”; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa wpływ „Biblii” na ludzkość i kulturę; - odmienia rzeczownik „Biblia” przez przypadki; - układa trzy zdania z wyrazem „Biblia” w różnych formach; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna nazwiska pisarzy polskich, którzy czerpali natchnienie z „Biblii”; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia wpływ „Biblii” na ludzkość; - wyjaśnia znaczenie słowa „testament” w znaczeniu potocznym i biblijnym; 	<p>Budowa „Biblii”, znaczenie „Biblii” dla cywilizacji śródziemnomorskich, praca ze słownikami.</p>

1.	23. Stworzenie świata według „Biblii”. „Biblia dla dzieci”, str. 14 – 15, „Biblia w obrazkach”, str. 6 – 8, „Biblia Tysiąclecia”, str. 24 –25. P. d. Napisz, jak Bóg stwarzał świat.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; Ocena dostateczna UCZEŃ: - układa plan wydarzeń; - wykonuje rysunek do opisu stworzenia świata;	Ocena dobra UCZEŃ: - opowiada o stworzeniu świata na podstawie „Biblii”; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - porównuje opisy stworzenia świata zaczerpnięte z różnych źródeł;	Plan wydarzeń, notatka w zeszycie, ustne streszczenie, przekład intersemiotyczny.
1.	24. Dlaczego człowiek tęskni za Edenem? „Biblia dla dzieci” str. 15 – 18, Biblia dla najmłodszych”, str. 10 – 12, słownik języka polskiego, słownik wyrazów bliskoznacznych. P. d. Napisz opowiadanie o wygnaniu człowieka z biblijnego Edenu. lub P. d. Narysuj biblijny Eden.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst z podziałem na role; - wymienia postacie biorące udział w akcji; Ocena dostateczna UCZEŃ: - pisze plan szczegółowy wydarzeń; - rysuje Eden zgodnie z opisem biblijnym; - wzbogaca słownictwo związane z tematyką biblijną;	Ocena dobra UCZEŃ: - streszcza fragment „Biblii”; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń odpowiada na pytanie postawione w temacie;	Czytanie z podziałem na role, czas, miejsce akcji, bohaterowie, plan szczegółowy, rysunek.
1.	25. Poznajemy historię dwóch braci – Kaina i Abela. „Biblia dla dzieci”, str. 18 – 20, „Biblia w obrazkach”, str. 14.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst z podziałem na role; Ocena dostateczna UCZEŃ: - układa plan wydarzeń; - opowiada o wydarzeniach na podstawie sporządzonego planu;	Ocena dobra UCZEŃ: - pokazuje na mapie Europy miejsca związane z wydarzeniami biblijnymi; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń wyjaśnia znaczenie treści fragmentu „Biblii”;	Czytanie tekstu z podziałem na role, plan wydarzeń, opowiadanie, notatka.

1.	<p>26. Dlaczego Bóg zesłał na ludzi potop? „Biblia dla dzieci”, str. 20 – 21, „Biblia w obrazkach”, str. 16 - 22. P. d. Ulóż opowiadanie o zesłaniu przez Boga na ludzi potopu.</p> <p>lub</p> <p>P. d. Narysuj potop według opisu biblijnego.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - wykonuje rysunek potopu;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - streszcza fragment „Biblii”; - układa szczegółowy plan wydarzeń;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - uczeń odpowiada na pytanie postawione w temacie;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - układa opowiadanie o zesłaniu przez Boga na ludzi potopu;</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem, plan szczegółowy, streszczenie, rysunek.</p>
1.	<p>27. . Jaką obietnicę Bóg dał Abramowi? „Biblia dla dzieci”, str. 24 – 27, „Biblia w obrazkach”, str. 30 – 34.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst z podziałem na role; - opowiada o wydarzeniach i postaciach występujących we fragmencie;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - układa plan szczegółowy wydarzeń;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - samodzielnie układa plan wydarzeń;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń odpowiada na pytanie zawarte w temacie;</p>	<p>Czytanie z podziałem na role, plan szczegółowy, streszczenie.</p>
1.	<p>28. Poznajemy dzieje Samsona – biblijnego siłacza. „Biblia dla dzieci”, str. 82 – 84. P. d. Nauczę się opowiadać historię Samsona.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - określa czas, miejsce akcji, bohaterów; - uczeń czyta tekst z podziałem na role;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - opisuje i charakteryzuje postać Samsona; - układa plan szczegółowy wydarzeń;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - samodzielnie układa plan wydarzeń;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - opisuje i charakteryzuje postać posługując się cytatami;</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem, słuchanie ze zrozumieniem, opis i charakterystyka postaci, plan.</p>

1.	29. Dlaczego Salomon był mądry? „Biblia dla dzieci”, str. 122 – 124, „Biblia Tysiąclecia”, str. 710 – 733. P. d. Napisz opowiadanie o Salomonie.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - określa czas, miejsce akcji, bohaterów; Ocena dostateczna UCZEŃ: - opisuje i charakteryzuje postać Salomona; - układa plan wydarzeń;	Ocena dobra UCZEŃ: - samodzielnie układa plan wydarzeń; - odpowiada na pytanie zawarte w temacie; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - opisuje i charakteryzuje postać posługując się cytatami;	Czytanie ze zrozumieniem, słuchanie ze zrozumieniem, opis i charakterystyka postaci, plan.
1.	30. Narodzenie Jezusa według „Biblii” i malarzy. ARKA I, str. 264 – 267, reprodukcje dzieł: El Greco, P. Breugla, L. Monaco, G. B. Tiepolo. P. d. Nauczę się opowiadać dzieje narodzin Jezusa.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst biblijny ze zrozumieniem; - określa czas, miejsce akcji, bohaterów, wymienia główne zdarzenia; Ocena dostateczna UCZEŃ: - przedstawia problematykę utworu; - opisuje wybraną reprodukcję porównując z tekstem biblijnym; - redaguje kilkuzdaniowy opis w zeszycie;	Ocena dobra UCZEŃ: - samodzielnie redaguje kilkuzdaniowy opis obrazu malarskiego; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń opowiada o zdarzeniach, charakteryzuje postacie, omawia problematykę fragmentów; - zestawia reprodukcje malarskie z poszczególnymi fragmentami „Biblii”;	Czytanie ze zrozumieniem, poetyka tekstu, opis dzieła malarskiego, konteksty literackie, notatka.
1.	31. Poznajemy wybrane przypowieści Jezusa. „Biblia dla dzieci”, str. 211, 231 – 235, słownik terminów literackich – hasło „przypowieść” . P. d. Nauczę się opowiadać treść wybranej lub wybranych przypowieści biblijnych.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta przypowieści ze zrozumieniem; - znajduje w słowniku objaśnienie hasła - „przypowieść”; - zapisuje notatkę wybranej przypowieści w zeszycie; Ocena dostateczna UCZEŃ: - uczeń opowiada treść wybranej przypowieści oraz wyjaśnia jej znaczenie;	Ocena dobra UCZEŃ: - wyjaśnia, czym jest przypowieść; - streszcza wybrane przypowieści w zeszycie; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - zna więcej niż jedną przypowieść, opowiada ich treść oraz wyjaśnia znaczenie;	Czytanie ze zrozumieniem, praca ze słownikiem terminów literackich, streszczenie ustne i pisemne, opowiadanie.

1.	32. Czy przypowieść o dobrym Samarytaninie i synu marnotrawnym objaśniają postępowanie ludzi? „Biblia dla dzieci”, str. 262 – 264. P. d. Nauczę się opowiadać treść wybranej przypowieści.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - czyta treść przypowieści z podziałem na role; - uczeń opowiada treść przypowieści; Ocena dostateczna UCZEŃ: - układa plan wybranej przypowieści i zapisuje go w zeszytcie; - objaśnia znaczenie wybranej przypowieści;	Ocena dobra UCZEŃ: - układa plany wydarzeń; - odpowiada na pytanie zawarte w temacie; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - układa plany wydarzeń; - objaśnia znaczenie dwóch przypowieści;	Czytanie z podziałem na role, plan wydarzeń, opowiadanie, notatka.
1.	33. Frazeologia i „Biblia”. ARKA II – str. 116 – 117, J. Miodek „ABC polszczyzny” - „Frazeologia – tradycja i współczesność”, słownik frazeologiczny. P. d. Ułóż dialog, w którym wykorzystasz wszystkie poznane na lekcji frazeologizmy biblijne.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń traktuje „Biblię” jako jedno ze źródeł frazeologizmów; - łączy wyrazy w poprawne frazeologizmy biblijne; Ocena dostateczna UCZEŃ: - wyjaśnia znaczenie niektórych frazeologizmów biblijnych; - podaje inne źródła frazeologizmów wraz z przykładami;	Ocena dobra UCZEŃ: - wyjaśnia znaczenie wszystkich frazeologizmów biblijnych; - wyjaśnia znaczenie frazeologizmów mających inne źródła pochodzenia; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń układa dialog z frazeologizmami biblijnymi; - samodzielnie rozwiązuje ćwiczenia gramatyczne;	Ćwiczenia gramatyczne, praca ze słownikiem, praca z tekstem, notatka.
1.	34. Świat starożytny – kolebką teatru klasycznego. ARKA II – Kształcenie językowe, str. 59 – 63, Encyklopedia kultury antycznej, encyklopedia. P. d. Nauczę się omawiać rolę teatru klasycznego i teatru telewizji.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - wyjaśnia słownictwo związane z teatrem; - uzupełnia tekst notatki o teatrze; Ocena dostateczna UCZEŃ: - uczeń zna przykładowe najważniejsze zabytki kultury antycznej; - omawia początki teatru greckiego;	Ocena dobra UCZEŃ: - szuka informacji w źródłach; - uczeń omawia najważniejsze zabytki kultury antycznej; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - omawia rolę teatru w życiu Greków; - podaje podobieństwa i różnice między teatrem greckim a teatrem telewizyj;	Praca ze źródłami, czytanie ze zrozumieniem, notatka, prezentacja.

1.	<p>35. Układamy regulamin teatralny oraz słowniczek terminów. ARKA I – Kształcenie językowe, str. 35 – 36.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - wymienia i omawia najważniejsze znaki teatralne; Ocena dostateczna UCZEŃ: - pod kierunkiem nauczyciela układa regulamin teatralny; - pod kierunkiem nauczyciela układa słowniczek terminów teatralnych;</p>	<p>Ocena dobra i bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń samodzielnie układa regulamin teatralny i słowniczek terminów teatralnych;</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem, regulamin teatralny, słowniczek pojęć teatralnych, znaki teatru, notatka.</p>
2.	<p>36 – 37. „Antygona” Sofoklesa jako przykładowa tragedia antyczna. Słownik terminów literackich - „tragedia”, egzemplarz „Antygony”, ARKA III – Kształcenie literackie, str. 102 – 105.</p> <p>Wskazana projekcja spektaklu teatru telewizji według tragedii Sofoklesa.</p> <p>P. d. Zaprojektuj scenografię do przedstawienia „Antygony”.</p> <p>P. d. Przygotuj afisz teatralny informujący o szkolnym przedstawieniu „Antygona”.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń wymienia elementy charakterystyczne dla tragedii antycznej; Ocena dostateczna UCZEŃ: - określa konflikt tragiczny na przykładzie przeczytanego fragmentu utworu; - charakteryzuje zachowanie i postępowanie siostr;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - wspólnie projektuje afisz teatralny zawiadamiający o spektaklu (uwzględnia datę, godzinę, miejsce przedstawienia, tytuł sztuki, nazwiska realizatorów, cenę biletu); - wyjaśnia, czym jest tragedia antyczna; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń projektuje scenografię do tragedii;</p>	<p>Praca ze słownikiem terminów literackich, czytanie fragmentu dramatu z podziałem na role, charakterystyka postaci, projekt scenografii, afisz teatralny, notatka.</p>

1.	38. Co to jest mitologia? Jan Parandowski „O mitach greckich”. „Słowa zwykłe...”, kl. 5, str. 144 – 148, słownik języka polskiego - „mit”, „mitologia”.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - czyta tekst ze zrozumieniem; - wyjaśnia pojęcia „mit”, „mitologia”;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - uczeń podaje najważniejsze informacje o greckich bogach, bożkach i boginiach; - zna imiona i zakres władzy głównych bogów greckich;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - uzupełnia tekst terminami mitologicznymi;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń opisuje bogów boginek i bożków greckich;</p>	Czytanie ze zrozumieniem, praca ze słownikiem terminów literackich i wyrazów obcych, praca z tekstem, notatka, dyskusja.
1.	39. Prometeusz – dobroczyńca ludzkości. „Słowa zwykłe...”, kl. 5, str. 159 – 160, reprodukcja obrazu G. Moreau „Męka Prometeusza” (ARKA 5, str. 91). P. d. Ułóż plan szczegółowy mitu o Prometeuszu.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst mitu ze zrozumieniem; - opowiada treść mitu;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - układa i zapisuje zdania opisujące i charakteryzujące Prometeusza;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - rozwiązuje diagram;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - podaje przykłady baśni i legend o bohaterach poświęcających się dla dobra ludzi;</p>	Czytanie ze zrozumieniem, streszczenie ustne, diagram, charakterystyka ustna i pisemna bohatera.
1.	40. Jak starożytni Grecy wyjaśniali zjawisko zmiany pór roku? „Demeter i Kora”. „Słowa zwykłe...”, kl. 5, str. 161 – 165. P. d. Ułóż plan szczegółowy mitu „Demeter i Kora”.	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst mitu ze zrozumieniem;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - znajduje i czyta fragmenty opisujące uczucia matki spowodowane utratą córki oraz z jej powrotem; - wypisuje nazwy bogów i określa zakres ich władzy;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - uczeń nazywa uczucia matki; - odpowiada na pytanie zawarte w temacie;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - układa kilkuzdaniowe informacje na temat wierzeń Greków;</p>	Czytanie ze zrozumieniem, praca z tekstem, opis uczuć, ćwiczenia składniowe, notatka.

1.	<p>41. Hymn na cześć herosa. Pisownia wyrazów z „h” i „ch” pochodzenia greckiego. „Słowa zwykle...”, kl. 5, str. 166 – 167.</p> <p>Słowniki wyrazów obcych.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń tworzy wyrazy pokrewne związane z mitologią grecką;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - samodzielnie tworzy nowe wyrazy z częścią „hydro- „; ; - uzupełnia zdania wyrazami związanymi z mitologią;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - uczeń dopisuje wyrazy pokrewne określające bogów greckich; - rozwiązuje krzyżówkę;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - samodzielnie rozwiązuje ćwiczenia słownikowe;</p>	<p>Ćwiczenia słownikowe.</p>
2.	<p>42 - 43. Opowiadamy o wierzeniach Greków na podstawie mitu o Syzyfie. „Słowa zwykle...”, kl. 5, str. 167 – 170. Słownik frazeologiczny – „syzyfowa praca”.</p> <p>P. d. Czy Syzyf został słusznie ukarany? Odpowiedz w kilku zdaniach.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta treść mitu ze zrozumieniem; - wylicza przewinienia Syzyfa; - wyjaśnia znaczenie frazeologizmu „syzyfowa praca”;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - ocenia słuszność ukarania króla; - wskazuje najpoważniejsze przewinienie;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - uczeń opowiada o wierzeniach Greków; - wylicza bogów zajmujących się światem zmarłych;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - wskazuje obowiązki żywych wobec zmarłych; - przedstawia wędrówkę człowieka po śmierci;</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem, praca z tekstem, charakterystyka postaci, praca ze słownikiem.</p>
2.	<p>44 – 45. O jakim odwiecznym marzeniu ludzi opowiada mit o Dedalu i Ikarze? K. Szczurek „J. P. klasa II Z”, str. 236 – 239, mapa Europy Południowej, słownik języka polskiego.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta treść mitu ze zrozumieniem; - wskazuje przyczyny tragedii Ikarza;</p> <p>Ocena dostateczna UCZEŃ: - wymienia dziedziny sztuki uprawiane przez Dedala; - wskazuje na mapie miejsca wydarzeń; - opowiada historię o Dedalu i Ikarze; - znajduje w słowniku hasła opisujące Ikarza;</p>	<p>Ocena dobra UCZEŃ: - uczeń układa plan wydarzeń; - na podstawie treści mitu uzupełnia tekst notatki; - podaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym;</p> <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - rozwija zdania związane z Dedalem i Ikarem; - podaje wyrazy pochodzenia greckiego;</p>	<p>Czytanie ze zrozumieniem, streszczenie, praca z tekstem, ćwiczenia składniowe i słownikowe.</p>

2.	<p>46 – 47. Dlaczego na ziemię został zesłany potop? Szukamy odpowiedzi na podstawie mitu greckiego i przekazu biblijnego. ARKA 5, str. 69 – 72.</p> <p>P. d. Czy starożytne przekazy o potopie mogą być ostrzeżeniem dla współczesnych ludzi?</p> <p>Odpowiedz w kilku zdaniach.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń czyta ze zrozumieniem teksty; - wymienia najważniejsze postacie i miejsca; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym była Atlantyda; - opowiada jedną z wersji potopu; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń odpowiada na pytanie zawarte w temacie; - zapisuje notatkę z lekcji; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje dwa opisy potopu; 	<p>Czytanie ze zrozumieniem, praca z tekstem, konteksty literackie, notatka.</p>
1.	<p>48. Jakie trudne dla ludzi problemy porusza mit o Orfeuszu i Eurydyce? ARKA 5, str. 100 – 101, reprodukcja obrazu R. Savery'ego „Orfeusz”.</p> <p>P. d. Napisz plan szczegółowy wydarzeń.</p> <p>lub</p> <p>P. d. Narysuj własne wyobrażenie krainy zmarłych.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - ustnie opisuje obraz; - opowiada historię Orfeusza i Eurydyki; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie mitu opisuje wyobrażenia ludzi krainy zmarłych; - wskazuje przyczyny odzyskania i ponownej utraty żony; - redaguje plan wydarzeń; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń odpowiada na pytanie postawione w temacie; - mżywa uczucia bohaterów; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysuje wyobrażenie krainy zmarłych; - redaguje opis dzieła malarskiego; 	<p>Czytanie ze zrozumieniem, streszczenie mitu, dyskusja, plan wydarzeń, opis dzieła malarskiego, rysunek.</p>
1.	<p>49. . Jakie ludzkie wady ukazuje mit o królu Midasie? ARKA 5, str. 108 – 111, reprodukcja obrazu Domenichino „Sąd nad Midasem”, artykuł o współczesnej gorączce złota.</p> <p>P. d. Jakie dostrzegasz podobieństwa między królem Midasem a współczesnymi ludźmi?</p> <p>lub</p> <p>P. d. Opisz zachowanie ludzi ogarniętych gorączką złota.</p>	<p>Ocena dopuszczająca UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - wskazuje przyczynę ukarania króla; <p>Ocena dostateczna UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje elementy realistyczne i nieprawdopodobne; - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie; - dostrzega podobieństwo między Midasem a współczesnymi ludźmi; 	<p>Ocena dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń streszcza losy Midasa w kilku zdaniach; - odpowiada na pytanie postawione w temacie; - wyjaśnia znaczenie wyrażenia: „gorączka złota”; - opisuje zachowanie ludzi ogarniętych gorączką złota; <p>Ocena bardzo dobra UCZEŃ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje opis dzieła malarskiego; - wskazuje wartości cenniejsze niż złoto; 	<p>Czytanie ze zrozumieniem, konteksty literackie, praca z tekstem, streszczenie, porównanie, opis dzieła malarskiego, dyskusja.</p>

1.	50. Mitologia źródłem inspiracji dla artystów. ARKA 5, str. 114 – 117, encyklopedia kultury antycznej, reprodukcje zabytków i dzieł malarskich.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; Ocena dostateczna UCZEŃ: - zna przykładowe dzieła powstałe na podstawie mitologii;	Ocena dobra UCZEŃ: - wskazuje, czym kierowali się Grecy tworząc dzieła sztuki; - określa przedmioty piękne i brzydkie; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń opisuje wybrane dzieło;	Czytanie ze zrozumieniem, dyskusja, opis dzieła.
1.	51. Poznajemy przygody Odyszeusz – głównego bohatera „Odysei” Homera. „Słowa zwykle...”, kl. 5, str. 150 – 154, encyklopedia – Homer, słownik frazeologiczny. P. d. Nauczę się opowiadać historię Odyszeusza.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; - wskazuje narratora utworu; - znajduje w encyklopedii informacje o Homerze; Ocena dostateczna UCZEŃ: - podaje najważniejsze fakty z życia Homera; - układa plan opowiadania Odyszeusza; - wyjaśnia frazeologizm: „znaleźć się między Scyllą i Charybdą”;	Ocena dobra UCZEŃ: - uczeń streszcza opowiadanie; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - ocenia wartość dzieła Homera; - samodzielnie redaguje plan wydarzeń;	Czytanie ze zrozumieniem, poetyka utworu, plan opowiadania, praca ze słownikiem, praca z encyklopedią.
1.	52. . Frazeologia i mitologia. ARKA II – Kształcenie językowe, str. 118 – 119, słownik frazeologiczny. P. d. Opisz przeżycia wewnętrzne wybranego bohatera mitologicznego. Wykorzystaj wybrane frazeologizmy.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń zna kilka przykładowych frazeologizmów o pochodzeniu mitologicznym i potrafi wyjaśnić ich znaczenie; Ocena dostateczna UCZEŃ: - rozwiązuje krzyżówkę frazeologiczną; - korzysta ze słownika frazeologicznego;	Ocena dobra i bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń redaguje opis wewnętrzny wybranego bohatera mitologicznego wykorzystując wskazane frazeologizmy;	Ćwiczenia słownikowo – frazeologiczne, opis przeżyć wewnętrznych.

1.	53. Poznajemy mit o założeniu Rzymu. „Dar rzeki”. „Słowa zwykłe...”, kl. 5, str. 182 – 186, reprodukcja Wilczycy Kapitolińskiej. P. d. Ułóż mit pt. : „Założenie Rzymu“.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst ze zrozumieniem; Ocena dostateczna UCZEŃ: - redaguje plan szczegółowy mitu; - układa odpowiedzi na pytania w formie notatki;	Ocena dobra i bardzo dobra UCZEŃ: - układa własny mit pt.: „Założenie Rzymu”;	Czytanie ze zrozumieniem, plan szczegółowy, praca z tekstem, ćwiczenia składniowe, mit.
1.	54. Poznajemy organizację i zwyczaje zawodów greckich. Jan Parandowski „Olimpionik”. „Słowa zwykłe...”, kl. 5, str. 192 – 194. P. d. Napisz charakterystykę Glaukosa – głównego bohatera opowiadania „Olimpionik”.	Ocena dopuszczająca UCZEŃ: - uczeń czyta tekst z podziałem na role; - określa czas, miejsce, kolejność wydarzeń, wymienia bohaterów; Ocena dostateczna UCZEŃ: - omawia organizację zawodów sportowych w starożytnej Grecji; - charakteryzuje postać Glaukosa;	Ocena dobra UCZEŃ: - nazywa cechy charakteru Glaukosa; - formułuje temat opowiadania; Ocena bardzo dobra UCZEŃ: - uczeń porównuje organizację zawodów w starożytnej Grecji z zawodami współczesnymi;	Czytanie z podziałem na role, poetyka tekstu prozatorskiego, dyskusja, charakterystyka postaci.

**Plan ścieżki opracował:
Jarosław Reut**